JAARREKENING 2023

STICHTING ATD VIERDE WERELD NEDERLAND

Mensenrechtenbeweging met de armsten

Wij geloven in een wereld zonder armoede en uitsluiting.
We geven een stem aan mensen die geen stem hebben. We zetten de kennis en de ervaring van de armsten in om samen de politiek en de samenleving te beïnvloeden.
Extreme armoede is een schending van de mensenrechten. Wij willen er voor zorgen dat iedereen deze mensenrechten krijgt.
De allerarmsten willen betrokken zijn bij de ontwikkeling, de uitvoering en de evaluatie van beleid voor een samenleving zonder uitsluiting. Hiervoor werken wij wereldwijd samen met alle mogelijke organisaties.

Stichting ATD Vierde Wereld Nederland
Regentesseplein 13, 2562 EV Den Haag
Postbankrekening: NL27INGB000275.22.00

www.atd-vierdewereld.nl

JAARREKENING 2023

INHOUD Bladzijde

BESTUURSVERSLAG OVER DE FINANCIËLE GANG VAN ZAKEN IN 2023

A	Naam en zetel van de Stichting	3
B	Het algemeen bestuur	3
C	Uitgangspunten	4
D	Activiteiten in Nederland	7
E	Personeel	14
F	Algemene onderwerpen	14
G	De exploitatie	15
H.	De activa op de staat van bezittingen en schulden en het beleggingsbeleid	18
I.	De passiva op de staat van bezittingen en schulden	18
J.	Werkzaamheden van het bestuur	20
K.	Vooruitzichten	20
L.	Goedkeuring jaarrekening 2023	21

JAARREKENING OVER 2023

1.1	Balans	22
1.2	Staat van Baten en Lasten	23
1.2.1	Baten	23
1.2.2	Bestedingen aan doelstellingen	23
1.2.3	Kosten werving baten	23
1.2.4	Kosten beheer en administratie	23
1.3	Toelichting waarderingsgrondslagen	24
1.3.1	Algemeen	24
1.3.2	Balans	24
1.3.3	Grondslagen bepaling overschotten en tekorten	24
1.4	Toelichting op de balans	25
1.4.1.1	Immateriële vaste activa	25
1.4.1.2	Materiële vaste activa	25
1.4.1.3	Vorderingen	25
1.4.1.4A	Beleggingen per fonds	25
1.4.1.4B	Beleggingen per risicogroep	25
1.4.1.5	Liquide middelen	26
1.4.2.1	Reserves en fondsen	26
1.4.2.2	Kortlopende schulden	27
1.5	Toelichting op de Staat van Baten en Lasten	28
1.5.1	Baten uit eigen fondsenwerving	28
1.5.2	Giften	28
1.5.3	Subsidies	28
1.5.4	Baten beleggingen	28
1.5.5	Overige baten	28
2.0	Nadere specificaties van de baten en lasten	29
3.0	Niet uit de balans blijkende verplichtingen	29
4.0	Doel en aard van de activiteiten	30

Bijlage 1:	Specificatie en verdeling van kosten naar bestemming	31
Bijlage 2:	Verantwoordingsverklaring	32
Bijlage 3:	Jaarprogramma 2024	34
Bijlage 4:	Begroting 2024	35

BESTUURSVERSLAG OVER DE FINANCIËLE GANG VAN ZAKEN IN 2023

A. Naam en zetel van de stichting

Op 14 november 1971 nam Joseph Wresinski (1917-1988), Fransman, priester en de grondlegger van de internationale beweging ATD Vierde Wereld, samen met een groep Nederlanders het initiatief om de 'Stichting ATD Vierde Wereld Nederland' op te richten. Haar prioriteit is aandacht voor, betrokkenheid bij en zeggenschap voor de armste en meest vergeten mensen en gezinnen in onze samenleving.

De stichting ATD Vierde Wereld Nederland is gevestigd in de gemeente Den Haag en staat ingeschreven in het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel van Haaglanden, onder nummer 41151492. De stichting is bij beschikking d.d. 9 september 2008 door de Belastingdienst (wederom) aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Bij brief van 2 november 2006 werd de stichting door de Inspecteur van belastingen tevens aangemerkt als instelling van sociale of culturele aard en daarmee vrijgesteld van de heffing van omzetbelasting, een en ander op basis van artikel 11, eerste lid, letter f, van de Wet op de omzetbelasting 1968 (het betreft een vernieuwing van de erkenning van 1995).

De stichting is door het Centraal Bureau Fondsenwerving te Amsterdam, een onafhankelijke stichting die toezicht houdt op de inzameling van geld voor goede doelen (in het vervolg met CBF afgekort), sinds het jaar 2000 erkend als 'Keurmerkhouder'. Sinds 2012 beschikt de stichting ATD Vierde Wereld Nederland over het CBF-Certificaat van wat nu Erkend Goed Doel wordt genoemd.

B. Het algemeen bestuur

Conform het gestelde in artikel 5 van de statuten van de stichting bestaat het bestuur uit een door het bestuur te bepalen aantal van tenminste 5 en ten hoogste 15 leden. Bestuursleden worden door het bestuur benoemd voor de tijd van drie jaar, met uitzondering van de secretaris-generaal van de internationale beweging ATD Vierde Wereld. Deze is ambtshalve lid van het bestuur. Ieder jaar treedt een derde van het aantal zitting hebbende bestuursleden af overeenkomstig een volgorde van aantreden, welke wordt bepaald door de volgorde van benoeming.

Op 31 december 2023 had het bestuur de volgende samenstelling:

Vicevoorzitter:	dhr. A.L.J. Flapper	aftredend in juni 2024
Secretaris:	vacature	
Penningmeester:	dhr. A.L.J. Flapper	aftredend in juni 2024
Leden:	mevr. M. P. van Rijn	aftredend in juni 2025
	Dhr. L.N.D. Rijk	aftredend in juni 2025
	Dhr. , N.A.J. Tweehuijsen	aftredend in december 2026
	Dhr. B.P.C. Dabout	aftredend in juni 2024

Dhr. B.P.C. Dabout is als algemeen secretaris van de internationale beweging op grond van artikel 5, lid 3 van de statuten van de stichting sinds september 2021 ambtshalve lid van het bestuur van de stichting. Hij wordt vertegenwoordigd door dhr. P. Klein.

Tussen de bestuursleden bestaan geen nauwe familie- of daarmee vergelijkbare relaties. De bestuursleden vervullen geen nevenfuncties, die onverenigbaar zijn met hun bestuursfunctie en vervullen hun bestuurstaken onbezoldigd.

C. Uitgangspunten

'Ieder mens is een kans voor de mensheid.', aldus Joseph Wresinski, oprichter van ATD Vierde Wereld.

De stichting ATD Vierde Wereld streeft naar de verwezenlijking van alle mensenrechten in hun ondeelbaarheid voor alle mensen. Zij wil naast de armsten staan en opkomen voor hun gelijkwaardigheid en de samenleving zodanig beïnvloeden, dat de rechten van de armsten worden onderkend, gerespecteerd en gerealiseerd.

De stichting baseert zich volgens haar statuten op de fundamentele uitgangspunten van de internationale beweging ATD Vierde Wereld en met name:

'Ieder mens als zodanig heeft een fundamentele en onvervreemdbare waarde die zijn menselijke waardigheid uitmaakt. Welke zijn leef- of denkwijze, maatschappelijke of economische positie, of afstamming ook moge zijn, ieder mens – en met name de arme mens – behoudt geheel deze wezenlijke waarde die hem op één lijn stelt met alle andere mensen. Deze waarde verleent een ieder hetzelfde onvervreemdbare recht in vrijheid te handelen voor zijn eigen welzijn en dat van anderen. Waar mensen gedoemd zijn in armoede te leven, worden de rechten van de mens geschonden. Zich verenigen om die rechten te doen eerbiedigen is een dure plicht.'

De prioriteiten van de Internationale beweging ATD Vierde Wereld voor 2019-2024

In de wereld waarin we leven, zien we dat de situatie van de mensen en gezinnen in armoede heel moeilijk blijft, zowel de levensomstandigheden als de manier waarop zij behandeld worden. De Verenigde Naties stelt vast dat de honger in de wereld toeneemt. Armoede, klimaatveranderingen en conflicten leiden tot migratiestromen. De wereld organiseert zich opnieuw en sluit de armsten buiten. Grenzen worden gesloten tussen landen en barrières worden opgetrokken tussen wijken en gemeenschappen. Onverschilligheid en onwetendheid zijn een voedingsbodem voor vooroordelen en angsten. Zij wakkeren discriminatie en een populistisch discours aan.

Tegelijkertijd komen overal ter wereld mensen in beweging, met burgerinitiatieven, om nieuwe denkrichtingen en alternatieven te zoeken. De campagne ‘Stop armoede’, geïnitieerd door ATD Vierde Wereld in 2017, heeft geleid tot vele initiatieven, geïnspireerd door respect voor de gelijkwaardigheid van alle mensen. Mensen weigeren anderen in de steek te laten en zoeken een gezamenlijke plek om te leven en te werken. Jongeren uit verschillende milieus ontmoeten elkaar. Academici en mensen in armoede delen hun kennis en voegen het samen. Onderzoekers analyseren het gedachtegoed van Joseph Wresinski en jongeren hebben het ontdekt als inspiratiebron.

In 2015 heeft de internationale gemeenschap de *‘2030 Agenda’* aangenomen voor: *'Sustainable Development Goals' (Duurzame Ontwikkelingsdoelen).* In deze Agenda naar 2030 staat het uitbannen van armoede – in alle vormen en overal – waarbij niemand wordt achtergelaten, centraal. De internationale beweging heeft veel geïnvesteerd om deze prioriteit te doen opnemen in deze nieuwe internationale agenda, waarin de landen een gezamenlijk plan hebben aangenomen voor de komende vijftien jaar. Onze stem is gehoord, maar we weten dat '*niemand achterlaten'* een veeleisende ambitie is waarvoor ieders steun nodig is.

Voor de jaren 2019-2024 heeft de Internationale beweging ATD Vierde Wereld als haar belangrijkste koers en oriëntatie bepaald: ‘*Niemand achterlaten*.’

'Niemand achterlaten' of '*Iedereen mee'* is de oproep (die uiteindelijk ook in de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties is opgenomen) van hen die zich elke dag verzetten tegen armoede en die weigeren om de meest uitgeputte mensen in de steek te laten. Zij leren ons de voorwaarden voor duurzame vrede.

Voor ons wil '*Niemand achterlaten'* zeggen: de mensen bereiken die het meest uitgesloten zijn en verwaarloosd worden. Met hen willen we nauwe en vertrouwensrelaties opbouwen, een langdurige betrokkenheid aangaan, zodat hun stem in de samenleving gehoord wordt en zij daar een erkende plaats hebben. Zo zij dat wensen, kunnen ze ook een actieve rol binnen de beweging op zich nemen. Dit is het fundament waardoor mensen in armoede hun schaamte kunnen overwinnen en zich veilig voelen om hun leven met anderen in handen te nemen. Dit is het houvast om samen te durven geloven in het slagen van onze projecten, zowel onze dagelijkse activiteiten als het einddoel: het uitbannen van extreme armoede als noodlot. De beweging brengt dit al 60 jaar in praktijk. Zo verandert de sfeer in de wijken, ervaren bewoners samen solidariteit, trots en broederschap. Mensen weten zin te geven aan hun leven. Officiële instanties staan meer open voor dialoog en gaan hun manier van werken veranderen.

De beweging ATD Vierde Wereld aanbieden…

De beweging aanbieden is ten eerste: ons voorstellen aan wie we tegenkomen. We moeten leren te zeggen wie we zijn en waar we voor staan.

De beweging wil mensen aanbieden om deel uit te maken van een volk in beweging.

Het gaat erom te bereiken dat mensen geen schaamte meer hebben om arm te zijn en trots kunnen zijn om deel uit te maken van een beweging tegen armoede.

De beweging wil aan mensen in armoede aanbieden deel uit te maken van een strijd waarin zij nodig zijn. Zij hebben de ervaring die maakt dat zij deskundigen kunnen zijn op dit terrein.

Aan iedereen – families en individuen – stellen we voor zich aan te sluiten bij deze strijd, op allerlei manieren: door ontmoetingen, vieringen, acties van de beweging, etc. Alles is mogelijk. “Wij zijn een volk dat de strijd is aangegaan”, zegt Marie Jahrling, actief lid van de beweging in Frankrijk. Bij deze koers horen vier prioriteiten, waaraan, afhankelijk van de situatie en context, groepen van ATD Vierde Wereld overal, ook in Nederland, de nodige aandacht schenken en zo mogelijk uitvoering geven.

1 – De intelligentie en kennis van iedereen gebruiken om samen een antwoord te zoeken voor de uitdagingen die zich op wereldniveau voordoen

Geconfronteerd met uitdagingen zoals nooit tevoren, heeft de mensheid behoefte aan de intelligentie van iedereen om samen op weg te gaan naar een samenleving zonder uitsluiting, zonder de macht van de één over de ander en zonder de uitputting van de natuurlijke rijkdommen van de aarde.

Onze middelen hiervoor zijn volksuniversiteiten, forumbijeenkomsten, landelijke en lokale werkgroepen, waar mensen die schrijnende armoede ervaren, samen met anderen ontdekken dat ze kennis en ervaring hebben die een weerklank vindt bij anderen en die mensen kan mobiliseren.

Steeds meer doet de beweging daarvoor een beroep op de door ATD Vierde Wereld ontwikkelde methodiek van ‘kruisbestuiving van kennis en ervaring’, in het Engels *'Merging of knowledge'.* De afgelopen jaren is daar internationaal steeds meer ervaring mee op gedaan. Voorbeelden daarvan zijn: de evaluatie van de impact van de Millennium-doelstellingen; het participatief onderzoek: ‘Armoede is geweld, de stilte breken, op zoek gaan naar vrede’; het onderzoek/actieplan: ‘Op zoek naar onze geschiedenis voor de toekomst van onze kinderen’ in Zwitserland; en bij het internationaal onderzoek naar de verborgen dimensies van de armoede.

Voor wat ATD Vierde Wereld Nederland betreft, willen we:

- Experimenten uitvoeren met de methodiek van de '*Merging of knowledge*' en het bijbehorende werkmateriaal in verschillende talen beschikbaar stellen.
- Ons vertrouwd maken met de materie en de resultaten van het onderzoek naar de verborgen dimensies van de armoede, en deze met onze actieve leden in Nederland verder verdiepen en verspreiden (zie blad Vierde Wereld van september 2019).

2 – Actie voor onderwijs dat de talenten van ieder individu benut

De 'Duurzame Ontwikkelingsdoelen' staan voor kwalitatief goed onderwijs voor iedereen. Dit streven komt overeen met de verlangens van de gezinnen over de hele wereld die het meest getroffen worden door armoede. Het gaat om kinderen die geen toegang hebben tot school of die worden uitgesloten van school voordat zij een basisleesniveau hebben bereikt. Ze willen dat hun kinderen en jongeren toegang hebben tot kennis, hun potenties ontwikkelen en de middelen hebben om mee te doen met het bouwen aan de toekomst.

De laatste jaren is het accent gelegd op de kwaliteit van onze eigen acties (jonge kinderen, straatbibliotheken, creatieve ateliers, vormingscycli voor sociale en culturele bemiddeling, enz.) of in partnerschappen met actoren of denkers uit de onderwijswereld. Het internationaal seminar 'Iedereen kan leren als…' stelt ons in staat om de grote lijnen voor acties uit te zetten, om te kunnen voldoen aan de verwachtingen van de gezinnen.

In de komende jaren zal de internationale beweging de straatbibliotheken en andere informele educatieve activiteiten verder ontwikkelen, ontmoetingsplaatsen creëren, studieprojecten opzetten en training tools ontwikkelen.

De actie in Nederland zal hierbij aansluiten:

- De kennis in kaart brengen die in het gezin en in de gemeenschap aan kinderen wordt doorgegeven en bekijken hoe dit de kennis kan aanvullen die wordt overgebracht op school.
- De ouders doen erkennen als onmisbare actoren en partners voor het succes van het onderwijs aan hun kinderen.
- Bruggen bouwen tussen gezinnen, gemeenschappen en scholen om het recht op kwalitatief goed onderwijs in de praktijk te brengen.
- Samenwerking tussen leerlingen stimuleren in plaats van competitie aan te wakkeren. Samen opkomen tegen discriminatie. Vriendschap promoten via de activiteiten van het Tapori kindernetwerk van ATD Vierde Wereld.
- Onszelf en de begeleiders van onze activiteiten trainen.
- Onze ervaringen en successen delen.

3 – Een economie voorstaan die respect heeft voor mens en aarde

De inspanningen van mensen in extreme armoede blijven vaak onzichtbaar voor anderen. Sommigen worden in een positie gedwongen waarin zij beschouwd worden als nutteloos en inactief. Anderen ondergaan een concurrentiestrijd met werkende armen, nog anderen doen uitputtend werk dat hen niet eens in staat stelt om in het levensonderhoud van hun gezin te voorzien. Een mondiale context van klimaatverandering, van roofbouw en privatisering van gemeenschappelijke grondstoffen en goederen die de natuur uitputten, vernietigt onze leefomgeving en verslechtert de relaties tussen mensen.

De beweging ATD Vierde Wereld staat in contact met mensen in extreme armoede die op allerlei manieren buitengesloten worden van zinvolle sociale en economische activiteiten. Als antwoord op die uitsluiting heeft ze op verschillende plaatsen in de wereld economische en gemeenschaps-projecten opgezet. Enkele voorbeelden daarvan zijn de actie om sanitaire

voorzieningen aan te leggen in een buurtgemeenschap in Madagaskar, het spaarproject ‘Sulong’ in de Filipijnen, het experiment 'Territoire zéro chômeur de longue durée' in Frankrijk (In 2016 zijn door het Franse Ministerie van Arbeid 10 gebieden aangewezen waar projecten opgezet worden zodat daar niemand langdurig werkloos hoeft te zijn).

Ook in Nederland worden mensen met de minste opleidingen hoe langer hoe meer van een normale werksituatie verdrongen. Ze worden vaak in situaties geplaatst die dicht tegen gedwongen arbeid aanliggen en mogen zich ook niet voor anderen, buren, familieleden of vrienden nuttig maken. Mogelijkheden tot onderlinge samenhorigheid zijn hen praktisch verboden.

In Nederland zien wij de volgende aandachtspunten:

- Een betere kennis vergaren van initiatieven die mensen in grote armoede nemen om voor hun gezin te kunnen zorgen, om hun omgeving te beschermen en om de inspanningen van de samenleving te ondersteunen.
- Onze kennis en kunde op het vlak van acties voor een humane en solidaire economie delen. Ontmoetingen organiseren en bondgenootschappen met partnerorganisaties sluiten om onze initiatieven in perspectief te plaatsen en van hun initiatieven te leren.

4 – De Beweging uitbouwen in het licht van duurzaam engagement

Binnen ATD Vierde Wereld willen we ons blijven inzetten om het gedachtegoed van Joseph Wresinski uit te diepen en uit te dragen. Zijn nalatenschap kan ons kracht en inzichten geven ons samen in te zetten om schrijnende armoede uit te bannen. We willen anderen gelegenheid geven om deze figuur, waarin mensen in armoede zich kunnen herkennen, beter te leren kennen. Tijdens het internationaal colloquium ‘*Opnieuw nadenken over onze wereld vanuit het perspectief van armoede*’, met Joseph Wresinski in Cerisy-la-Salle, hebben academici uit verschillende disciplines en leden van de Beweging de actualiteit van het denken van Joseph Wresinski bevestigd.

In Nederland willen we hierop voortbouwen.

- Het gedachtegoed van Joseph Wresinski verder verspreiden, uitdiepen en delen, bijvoorbeeld via de reeks Vierde Wereld Verkenningen.
- Netwerken van nieuwe vrienden (sympathisanten) creëren en op zoek gaan naar nieuwe donateurs.
- Jongeren die op zoek zijn naar een ideaal en zich daarvoor daadwerkelijk willen inzetten, aanspreken om zich aan te sluiten bij al degenen die zich inzetten tegen schrijnende armoede.
- Inspanningen verrichten om mensen uit te nodigen volontair te worden en hen op te leiden.
- Mensen uit alle milieus oproepen om zich actief in te zetten binnen de beweging
- Actieve leden van de Beweging mogelijkheden bieden om de inzet van andere leden elders in de wereld te ontdekken, in het bijzonder via nationale, Europese en internationale ontmoetingen.

D. Activiteiten in Nederland

In de Troonrede zei Koning Willem Alexander: “Voor lang niet iedereen is een fatsoenlijk huis, een goede gezondheid en een veilige thuissituatie vanzelfsprekend. Niet elk kind krijgt dezelfde kansen op een goede toekomst en niet iedere inwoner van ons land voelt zich gehoord en gezien.” Het armoedevraagstuk vraagt om daadkracht. “Om kinderarmoede tegen te gaan wordt het kindgebonden budget verhoogd. Ook wordt het Noodfonds Energie verlengd, zodat mensen die hun energierekening niet meer kunnen betalen een vangnet hebben.”
“Kansengelijkheid, bestaanszekerheid en perspectief bieden aan mensen, vormt de kern van de ambitie waarmee dit kabinet aan de slag is gegaan – in goede samenwerking met gemeenten, provincies en waterschappen.”

Op de website van de Overheid (rijksoverheid.nl) van 19 september 2023 staat ”Prinsjesdag 2023: maatregelen voor meer bestaanszekerheid. Het kabinet gaat 2 miljard euro investeren in structurele maatregelen “om ervoor te zorgen dat iedereen kan meekomen in de samenleving en om te voorkomen dat de armoede stijgt.”
In 2023 heeft de regering eindelijk erkend dat armoede een structureel probleem is in Nederland.
830.000 Nederlanders leven in armoede. “Het kabinet voelt een grote verantwoordelijkheid om maatregelen te nemen voor meer bestaanszekerheid, ondanks de demissionaire status.”

Het is voor het eerst sinds jaren, dat armoede door de overheid publiekelijk als een structureel probleem werd erkend. Dus niet als de schuld van de armen zelf.

In de pers is dit jaar ook veel meer aandacht geschonken aan armoede als structureel probleem, en aan de langdurige en zelfs generaties durende armoede in Nederland.

1.Belangrijkste thema’s in 2023:

Heroriëntering van de beweging in Nederland.

De beweging ATD Vierde Wereld in Nederland heeft het de laatste jaren moeilijk. De armoede werd erger, de regering en veel burgers bleven de oorzaken zien in het verkeerde gedrag van de armen zelf. Het feit dat de nieuwe wetgeving in 2015 de belangrijkste oorzaak was van de verslechtering van de positie van de armen drong het afgelopen jaar pas goed door. Met name de toeslagen-affaire schudde de politiek en de bevolking wakker.
Opeens werd er anders in de pers over armoede en de armen geschreven. Structurele armoede - veroorzaakt door de regering - bestaat echt.
De toename van de armoede heeft gemaakt dat er veel initiatieven zijn ontstaan, plaatselijke en ook landelijke. Veelal op basis van vrijwilligheid. Veelal door militante mensen die zelf in armoede leven.
Het feit dat armoedebestrijding vooral moet gaan om veranderingen op beleidsniveau van instanties en op politiek niveau begon langzamerhand meer door te dringen.
Voor ATD Vierde Wereld betekende dat een flinke concurrentie. Onze beweging is immers gericht op deelname op basis van vrijwilligheid, of liever: vrijwillig engagement, met voorrang aan de armsten. We kregen het een stuk moeilijker om vrijwilligers te vinden.

Het afgelopen jaar heeft ATD Vierde Wereld Nederland veel geïnvesteerd in heroriëntering, met hulp vanuit de internationale leiding uit Brussel en Pierrelaye. Vanuit het Internationaal Centrum kregen we hulp om een vernieuwingstraject in te zetten.
Een supervisor, en enkele bijeenkomsten van een dag op ’t Zwervel, en een halve week op het internationaal centrum in Méry sur Oise, Frankrijk.
Hoe gaat ’t Zwervel verder? De gezinsvakanties hadden de laatste paar jaar niet meer de grootste aandacht. De dialoogdagen rond bepaalde thema’s, het jongerenwerk, de ontmoetingsdagen en vormingsweekends kregen de nadruk. Daarnaast vroeg het onderhoud van gebouwen en terreinen veel investering.

Ook voor het Landelijk Centrum in Den Haag was veel aandacht nodig. Het is een oud gebouw, dat hoge kosten met zich meebrengt om het leefbaar en werkbaar te houden. Er wordt gezocht naar vervanging.

Vertegenwoordiging van ATD op plaatselijk en regionaal niveau:
Er zijn verspreid over het land ongeveer 30 actieve leden die verschillende verantwoordelijkheden op zich nemen.

2. Vanuit het Landelijk centrum
Hier zetelt het secretariaat.

3. Kennis ontwikkelen

Enkele voorbeelden uit 2023.

Uit het leven van de armsten
Afgelopen jaar zijn we er achter gekomen dat er mensen en gezinnen zijn, die geen recht krijgen van hun bewindvoerder om mee te kunnen doen met hun omgeving.
Mensen die geen geld krijgen om batterijen te kunnen kopen voor hun gehoorapparaten, zodat ook zij de ander kunnen horen. Dat heet uitsluiten.
En er zijn mensen die al maanden zonder normaal beddengoed moeten slapen.
Maar ook dat er dan mensen helpen, die aangeven dat zij de deken van de hond gewassen hebben. Maar dan vergeten zij om die terug te brengen naar hen.

Waardigheid
“Wat ik gedaan heb is waardigheid tonen naar de mensen. Tijdens een logeerpartij op ’t Zwervel heb ik een paar mensen meegenomen naar de kapper, en die heeft hen goed geknipt. De mannen voelden zich een stuk beter. Zij konden het niet betalen. Ik ben ook wel eens met sommigen een kledingzaak in gegaan om hun versleten broek te vervangen. Hen iets gunnen. Ook met een groep koffie en zo gedronken in een mooi dorp.
Om de medemens te laten zien dat ook zij er ook zijn, al leven ze in armoede.
Dat is ons werk geweest, al jaren. Maar wie ziet dat? Daarom schrijf ik er nu over.”

Uit de burgerdialoog Recht op bescherming van het gezin, 20 april 2023

*Controleer het dossier **met** de ouders*

Wanneer een multidisciplinair team een dossier behandelt, hebben de meeste betrokkenen de ouders nauwelijks ontmoet. Dit is indrukwekkend en bedreigend. Suggestie: Er zou een voorbereidend gesprek met de ouders moeten zijn om te controleren of het dossier correct is. En breng ter plekke correcties aan, voordat het naar de rechter wordt gestuurd. De observaties van professionals, het netwerk van mensen en het onderzoek moeten onafhankelijk zijn. En we moeten luisteren naar mensen die positieve dingen te zeggen hebben over het gezin

Wat is goed voor het kind?

Het gezin moet zijn mening kunnen geven over de hulp die aan de kinderen wordt geboden. En dat moeten de kinderen ook doen. Gescheiden worden van je ouders is vaak traumatisch. Goed ouderschap heeft veel te maken met de veiligheid die geboden wordt, maar al te vaak is de hulp die professionals bieden een onveilige plek in plaats van een ondersteunende factor voor de kinderen. Zelfs als je in minder veilige omstandigheden leeft, kun je nog steeds een goede ouder zijn.

4. Bezoeken aan gezinnen in het land

- Na woningbrand in Nieuw Amsterdam (november)
  Op dit moment wordt ondersteuning verleend aan het gezin.
- Ondersteuning van een tweetal ATD-jongeren in een duo-aanpak
  Betreft advies en daadwerkelijk actie en ondersteuning.

Betrekken van gezinnen bij wereldwijde thema's van de Internationale Beweging ATD Vierde Wereld zoals

- rond uit huisplaatsing van kinderen, gezinsvoogdij; bewindvoering
- Milieukwesties bijv. rond slecht onderhoud van de woningen in arme wijken, de extra kosten voor de huurders bijvoorbeeld voor de verwarming, lekkende kranen, slechte daken…; arbeidsvoorwaarden
- Daarnaast ook morele ondersteuning, soms ook financiële hulp, hulp bij huisuitzetting en verhuizing.

5. Landelijke bijeenkomsten

5.1 Bijeenkomsten Nationaal Team:
Het nationaal team bestond uit 4 personen. Teamvergaderingen hadden plaats eens in de twee weken. Meestal per ZOOM en soms in persoon, soms met een ander teamlid.
(2,19/1, 7, 13, 20/2, 7/3 in Den Haag, 28/3 (ZOOM), 3/4, 7/4 zoom, 14/3).
Door vertrek van 2 leden per 1 april zijn deze bijeenkomsten gestopt. 2 leden namen de verantwoordelijkheid hierna op zich.

5.2 Landelijke activiteiten op 't Zwervel:
14 januari nieuwjaarsreceptie; presentatie van jongeren voor de nieuwe plannen van het jongerenkamp; een experiment met een andere organisatie.

23-26 juni had dit kamp plaats op 't Zwervel; deelname door de Jongerenbeweging van ATD, en de Vindplek Loosduinen. Hier stond de samenwerking tussen twee verschillende jongerenorganisaties centraal.

29 juli landelijke bijeenkomst ATD Vierde Wereld NL:
Thema: De toekomst van de beweging ATD Vierde Wereld in Nederland. Wat is er nodig zodat 't Zwervel kan voortbestaan?
ATD blijft een mensenrechtenbeweging waarin we heel arme en uitgesloten gezinnen willen leren kennen. En van hen leren hoe mensenrechten worden geschonden. Daarvoor is vriendschap nodig, maar ook eisen durven stellen aan elkaar. Ook kunnen mensen uit het land meehelpen op 't Zwervel. We hebben besproken welke groepen en activiteiten er vanuit ATD in Nederland bestaan, en hoe we contact met elkaar kunnen houden.
Er waren 20 deelnemers.

16 september: o.l.v. Internationale Leiderschapsteam; 31 deelnemers uit het hele land.
Thema: De vernieuwing van de beweging in Nederland.

Elke woensdag was er een groep vrijwilligers om werkzaamheden te doen;

6. Landelijke bijeenkomsten buiten 't Zwervel

20 april: Burgerdialoog in Oss. Thema "Recht op bescherming van het gezin"
21 deelnemers uit verschillende delen van het land en België.
Het hoofdthema was Jeugdzorg en uithuisplaatsing van kinderen uit arme families.
Tijdens deze burgerdialoog gingen we met elkaar in gesprek vanuit het gezichtspunt van de burger die met uithuisplaatsing vanwege armoede te maken heeft gehad.
Als iemand te maken krijgt met hulpverlening en kinderbescherming is er sprake van een verschil in positie en beslissingsmacht. De ouders zijn afhankelijk van beslissingen van anderen, waarvan ze vaak het gevoel hebben dat die hen niet goed kennen en begrijpen.

In deze dialoog wilden we elkaar op de eerste plaats als gelijkwaardige mensen ontmoeten. We zien de (collectieve) ervaringen en kennis van ouders als een noodzakelijke inbreng om te komen tot goede hulpverlening en beleid. Hiervan is een openbaar verslag gemaakt.

7. Plaatselijke en regionale bijeenkomsten:

Lokale groep Zuid Limburg/Heerlen

De lokale groep Zuid Limburg is in 2023 elke woensdagmiddag bij elkaar gekomen in de huiskamer van de Andreas parochie Heerlen. 12 personen wonen regelmatig de woensdagmiddagen bij. Daarnaast hebben groepsleden contact met ongeveer zes personen/gezinnen van wie we hun ervaringen meenemen bij het bespreken van thema's. Naast de woensdagmiddag bijeenkomsten is ook deel genomen aan landelijke activiteiten van de ATD Vierde Wereld en van andere organisaties in Limburg, zoals van Stichting Burgerkracht de Pijler, Zuyd Hogeschool, de Adviesraad MO Heerlen, Stichting Tijdig en anderen.
De groep heeft op 5 verschillende markten in Heerlen een stand gehad met informatie over de beweging.
Voor de Werelddag van verzet tegen extreme armoede 17 oktober werd een viering in de Andreas parochie gehouden en een lunch met dialoog. Beiden hadden het thema: Rechtvaardigheid begint met het teruggeven van waardigheid aan de mens die in extreme armoede leeft en buitengesloten wordt.
Met enige regelmaat wordt er een artikel geplaatst in het parochienieuws van de Andreas, de Blik op Heëlebaan en de Inkijk van Heerlen Mondiaal.

In januari is de groep n.a.v. een Tegenlicht uitzending naar de bibliotheek in Weert geweest met 5 personen om een dialoog bij te wonen over de Kloofdichters, waar het Nationaal Programma Heerlen Noord besproken werd. Als ATD groep kon men onze visie naar voren brengen.

18 januari: Gesprek van de groep Vierde Wereld met wethouder van Sociale Zaken Peter van Zutphen in de ontmoetingsruimte van de Andreas Parochie. Annie van den Bosch heeft de wethouder het boek “Recht op bescherming van het gezin, schrijnende armoede en uithuisplaatsing van kinderen” aangeboden.

In februari hebben 2 personen deel genomen aan het leeratelier over armoede van de Zuyd Hogeschool.
In mei hebben 6 personen deelgenomen aan het Symposium over het samen doorpakken in het Sociaal Domein. Doel van de middag: Iedereen samenbrengen die in het sociaal domein werkt of daar als burger mee te maken heeft, van elkaar leren en allianties vormen, zodat men als sociaal domein sterk staat in de opgaven waarmee de samenleving geconfronteerd wordt. En het zal niemand ontgaan zijn dat deze opgaven groot zijn: armoede, groeiende ongelijkheid, spanningen tussen burgers, onzekerheid over de toekomst van jongeren. Wat is er voor (toekomstige) professionals in het sociaal domein nodig om hierin het verschil te kunnen maken? Hoe worden op een goede manier burgers zelf daar bij betrokken? En hoe maken we ons sterk om niet alleen onze beroepspraktijk, maar ook het sociaal beleid rechtvaardiger te maken?
Complexe vragen waarop die middag uiteraard ook geen pasklaar antwoord gevonden werd. Maar wel vond men elkaar, werd kennis uitgewisseld, expertise vergroot en maakte men zich sterk om samen te kunnen doorpakken in het sociaal domein!
Sprekers waren: Raymond Clement, Rudi Roose, hoofddocent aan de vakgroep social werk en sociale pedagogiek van de Universiteit Gent, en Tim ’S Jongers, politicoloog, publicist en correspondent Samenleven bij de Correspondent en directeur van de Wiarda Beckman Stichting.

Stichting Burgerkracht de Pijler organiseerde twee films met dialoog: I Daniel Blake en Joseph de Rebel. Bij beide films was ATD als groep goed vertegenwoordigd en kreeg men ook de gelegenheid om over de ATD Vierde Wereld te vertellen.
In september werd een symposium georganiseerd over Positieve Gezondheid in Roermond. Voorafgaand hieraan hebben enkele mensen aan bijeenkomsten over Positieve Gezondheid deel genomen.
In oktober was er een lezing en dialoog van Michelle van Tongerloo, straatarts in Rotterdam, dit was in het kader van de Werelddag van verzet tegen extreme armoede.
Verder hebben enkele mensen deel genomen aan de Limburgse Armoede Beweging, die als doel heeft om de Werelddag van verzet tegen extreme armoede op de Limburgse kaart te zetten en aan het Provinciaal Overleg Limburgse Cliëntenraden.

Stichting Tijdig organiseerde een bijeenkomst in maart over de zin van vrijwilligerswerk en in november een dialoog met Marco Oostdijk. Hij is socioloog en actief als humanist, schrijver en gespreksleider en gaf een lezing over inclusie aan de hand van foto's die over verbinding gingen.

Bij een koffiemiddag van Hart voor een ander werden diverse alternatieve smartlappen gezongen.

De Adviesraad MO heeft ATD uitgenodigd samen met andere organisaties om samen na te denken hoe wederom een Platform Armoede in Heerlen op te richten. Er zijn dit jaar drie bijeenkomsten geweest waarvan een georganiseerd door ATD.
In het kader van Cultura Nova in Heerlen heeft theatergroep de Stormkamer ATD uitgenodigd om bij hun voorstelling en dialoog, enkele van onze alternatieve smartlappen te komen zingen. En in december is door ATD deel genomen aan de dialoog van deze theatergroep, die georganiseerd was in het kader van het Nationaal Programma Heerlen Noord.

Activiteiten van ATD Vierde Wereld waar mensen van de groep Heerlen aan hebben deelgenomen zijn: Nieuwjaarsreceptie in Wijhe, Burgerdialoog "Recht op bescherming van het gezin" in Oss, het vernieuwingsproces van ATD Vierde Wereld Nederland met o.a. afgevaardigden van de Internationale Beweging, een weekend en verschillende dagen, waaronder de ontmoetingsdag en de toekomstdag. Enkele mensen zijn naar Mery sur Oise geweest, het internationaal centrum van ATD Vierde Wereld, met andere Nederlandse medestanders, en hebben er ook het Internationaal Archief van ATD bezocht in Baillet-en-France.

8. Samenwerking met andere organisaties:

<u>Deelname aan Alliantie van Kracht / input en congres van 10 november 2023</u>
Deelname als ervaringsdeskundige aan meerdere sessies ter voorbereiding van het 1e faseplan dat loopt van augustus 2023-augustus 2024.
De Alliantie bestrijkt de provincies Groningen en Drenthe.

<u>Inspraak gemeente Leiden</u> **/** Armoede nota Commissievergadering 16 november 2023.
Hier werd gesproken over het tegengaan van intergenerationele armoede. Die passage heeft een vraag opgeroepen bij Adviesraad Sociaal Domein Leiden. Hierin werd door de vertegenwoordiger van ATD een voorstel gedaan tot meer inhoudelijke kennis over generaties durende armoede.

Deelname aan verschillende inspraakmogelijkheden waarbij hij het accent legt op "de aanpak van armoede is een samenlevingsopgave."

<u>Deelname aan Landelijke Armoede Coalitie</u>

- deelname aan de 3-maandelijkse bijeenkomsten
- Bijdrage aan de brieven aan de regering t.g.v. de verkiezingen
- Bijdrage aan de website voor de rubriek “gezichten” van twee leden van ATD Vierde Wereld.

Gemeente Oss
Deelname van medestander in Adviesraad Sociaal Domein, in de kenniskring WIAS (Werk Inkomen, Armoede, schuldhulpverlening) 9 x deel genomen
Inbreng: een schriftelijke bijdrage over de betekenis van het gemeentelijk armoedebeleid, dat is uitgesplits naar uitkering, werkvoorzieningschap schuldhulpverlening: voor de klant en de Gemeente tijdrovend en versnipperd. Verder betrokken bij gezinnen waar kinderen uit huis zijn geplaatst.

Nijmegen
- Voorjaar: 14/2, 14/3 en 1/6, een Groepsgesprek in Karmelklooster Nijmegen n.a.v. teksten van Pere Joseph, als inspiratiebron voor medestanders en ouders in armoede. Tijdelijk gestopt wegens ziekte van de gespreksleider.

Overleggroep Emmen en omstreken (regelmatig)
Een overleg, dat eens in de zes tot acht weken plaatsvindt, van gezinnen en diaconale geëngageerden over het ‘wel en wee’ van de gezinnen. Er wordt gezorgd voor de uitnodiging, het verslagje en het ophalen en terugbrengen van gezinnen. De diaconale werkers faciliteren de ontvangstlocatie en een ‘warme ontvangst’. Eenmaal per jaar faciliteren zij een uitje in de regio voor de gezinnen. Een delegatie van diaconie was ook aanwezig tijdens de recente Toekomstdag van ATD.

9. Internationaal

9.1.Deelname aan het Europese symposium van ATD Vierde Wereld te Pierrelaye, Frankrijk, met het thema: Recht op het leven als gezin, met twee deelnemers uit Nederland, een docente van de Universiteit Wageningen, specialisatie armoede, en een verantwoordelijke van ATD Vierde Wereld NL. 20 november.

Uit het verslag van ATD Internationaal: “In hun relaties met maatschappelijk werkers drukten activisten uit de Vierde Wereld hun wens uit om *“piloten te blijven, en geen passagiers, om erkend te worden als mensen die over knowhow beschikken, en om professionals co-piloten te laten zijn”* . Als er dus tot plaatsing wordt besloten, moet er tussen ouders, professionals en het geplaatste kind worden nagedacht over de beste manier om de band in stand te houden. Het doel moet namelijk de terugkeer van het kind naar zijn gezin zijn. *“Onze investering als ouders is moeilijk, het gevoel bekeken te worden neemt de overhand* ”, merkten de deelnemers op.”

9.2. Deelname aan de Europese bijeenkomst in Pierrelaye 1t/m 3 december
Onderwerpen: Verantwoordelijkheid - ook financieel - van de nationale stichtingen en verenigingen van ATD voor de Europese beweging. Bepalen van gezamenlijke thema’s, zoals het recht op gezinsleven; de vernieuwing van het internationaal leiderschap; elkaar ondersteunen bij de ontwikkeling van nieuwe kennis, ook voor een gezamenlijk thema; de onderwerpen en m.b.t. de Europese verkiezingen; ontwikkelen van onderlinge ondersteuning m.n. naar de nieuwe deelname van atd-teams in Oost Europa.

Het Internationaal Leiderschapsteam hield elke 3 maanden een Internationaal ZOOM0 verslag, waar ATD Nederland ook aan deelnam; evenals aan de maandelijkse ZOOM-bijeenkomsten van het Europees Leiderschapsteam.

E. Personeel

1. Internationaal Volontariaat
Er zijn in Nederland 3 gepensioneerde leden van het internationale volontariaat. Eén Nederlandse volontair is werkzaam voor de internationale beweging in het buitenland, per eind 2022 als gepensioneerde.

2. Buitenlandse volontairs in Nederland werkzaam
Er waren in 2023 geen buitenlandse volontairs werkzaam in Nederland.

3. Stagiairs
In 2023 waren er geen stagiairs omdat er geen vaste teams voor begeleiding aanwezig zijn op de locaties van ATD.

4. Overige, gesalarieerde medewerkers
Vanuit het Landelijk Centrum werken op betaalde basis een administratief medewerkster (8 uur per week) en fondsenwerver (8 uur per week, korte tijd 16 uur).

5. Medestanders en voorvechters (eigen ervaring in armoede)
Diverse actieve leden werkten belangeloos mee aan de realisatie van de doelstellingen van de beweging in Nederland. Ze zetten zich op uiteenlopende wijzen in binnen de verschillende activiteiten (o.a. werkzaamheden bestuur, groot onderhoud van de gebouwen, lokale groepen, publicatie recht op gezinsleven, vertaling publicaties, administratieve ondersteuning, klusdagen en schoonmaak, de organisatie van 17 oktober de Werelddag van Verzet tegen extreme armoede, huisbezoeken en contacten onderhouden). Ook in de samenleving zijn zij op diverse plekken actief met het gedachtengoed van ATD Vierde Wereld.

F. Algemene onderwerpen

1. CBF

In 2012 is een aanvraag ingediend om het CBF-Keurmerk voor Grote Goede Doelen om te zetten in het CBF-Certificaat voor Kleine Goede Doelen, welke is gehonoreerd.
We hebben in 2015 geanticipeerd op de veranderingen bij het CBF per 1 januari 2016 die inhouden dat het keurmerkstelsel wordt vervangen door een erkenningstelsel. Hierdoor voldoen wij ook aan de eisen voor erkenning als fondsenwervende instelling waarvan de som der baten niet groter is dan € 500.000 per jaar en die langer dan drie jaar actief is in Nederland. De (tussentijdse) toetsing 2022 door het Centraal Bureau Fondsenwerving gaf geen aanleiding tot aanvullende opmerkingen of vragen, wat betekent dat we voldoen aan de kwaliteitseisen voor een Erkend Goed Doel.

2. Ethiek van fondsenwerving en financieel beleid

- ATD Vierde Wereld is een internationale mensenrechtenbeweging met en voor de armste en meest uitgesloten mensen, mannen, vrouwen, kinderen, gezinnen. *"In het verzet tegen armoede en sociale uitsluiting is ieder mens belangrijk*", aldus Joseph Wresinski (1917-1988), oprichter van de internationale beweging. Voornaamste bron van inkomsten en het grootste kapitaal is de onbezoldigde inzet van veel vrijwilligers.
- De beweging ATD Vierde Wereld Nederland laat geen dure campagnes uitvoeren om nieuwe leden, vrienden of donateurs aan te trekken. Ze betaalt geen reclamebureaus om haar brieven of boodschappen op te stellen. Ze houdt informatieverstrekking in eigen beheer.

- De beweging gebruikt namen en adressen van haar leden, vrienden en donateurs voor eigen gebruik (kwartaalblad, nieuwsbrieven, plaatselijke activiteiten, uitnodigingen). Ze verstrekt de namen en adressen niet aan derden.
- De volontairs zijn allen lid van het internationaal volontariaat van ATD Vierde Wereld. Zij ontvangen allen hetzelfde minimuminkomen ongeacht opleidingsniveau, verantwoordelijkheid, arbeidsverleden of ervaring. Er wordt wel rekening gehouden met de gezinssituatie of met bijzondere omstandigheden en met de levensstandaard van het land waar zij werken.
- Leden van het bestuur werken belangeloos.
- Twee medewerkers bezetten parttime posten die specifieke vakkundigheid en continuïteit vereisen. Zij werken voor algemeen gebruikelijke arbeidsvoorwaarden (cao Sociaal Werk).
- De beweging besteedt giften en andere inkomsten grotendeels aan haar eigen activiteiten in Nederland. Jaarlijks stelt ze een begroting van baten en lasten op. Wanneer mensen een bijdrage geven voor een bepaald doel wordt hun gift voor die bestemming gebruikt. Over bestemde giften wordt apart verantwoording afgelegd.
- Op bescheiden schaal en afgestemd op concrete situaties draagt de beweging bij aan activiteiten en projecten van de internationale beweging elders in de wereld. In de meeste gevallen betreft dat bijdragen met bestemming.

3. Verantwoordingsverklaring

Aan de jaarrekening is een zgn. verantwoordingsverklaring toegevoegd, een verantwoording met betrekking tot toezicht houden, besturen en uitvoeren, het zo efficiënt mogelijk besteden van het geld van donateurs en het optimaliseren van de omgang met belanghebbenden.

Kosten van eigen fondsenwerving
De stichting is voor haar inkomsten grotendeels afhankelijk van regelmatige vrijwillige bijdragen van leden, medestanders, sympathisanten, partnerorganisaties en andere donateurs. De totale kosten van fondsenwerving bedroegen over 2023 €15.341 (2022: €13.299; 2021: €16.778). De kosten eigen fondsenwerving, uitgedrukt in procenten t.o.v. baten eigen fondsenwerving, bedroegen over 2023: 4,58% (2022: 5,98%; 2021: 5,85%;). Dit is ruim lager dan de CBF-norm van gemiddeld 25% over de laatste drie jaren. Het bestuur vindt een percentage van ongeveer 10% redelijk.

4. **Code grensoverschrijdend gedrag**

In december 2020 heeft het bestuur, na overleg met actieve leden, voor de werkzaamheden van ATD Vierde Wereld in Nederland een code grensoverschrijdend gedrag en een aparte kindercode vastgesteld. De kindercode is eerder door de Internationale beweging ATD Vierde Wereld opgesteld. Deze codes zullen regelmatig onder de aandacht van alle medewerkers wordt gebracht.

G. De exploitatie

1. Giften en overige bijdragen

Het totaal baten eigen fondsenwerving in 2023 was met € 327.636 ruim hoger dan in 2022, vanwege een legaat van iets meer dan 200.000 euro.
De giften met bestemming waren ongeveer € 7.500 en daarmee ruim lager dan bij de begroting was ingeschat.
Het resultaat van de beleggingen was dit jaar met € 53.466 weer duidelijk positief en maakte deels het verlies van 2022 goed. Het bestuur is er zich van bewust dat de opbrengst van beleggingen over een langere periode bekeken moet worden. Het inschakelen van een vermogensbeheerder acht zij financieel gezien nog steeds een verstandige keus.
De overheidssubsidies betreffen de tegemoetkoming lage lonen en subsidie van de gemeente Heerlen voor de lokale groep.

De overige baten betroffen met name de verkoop van hout uit het bos in Wijhe. Bij de huren moet worden opgemerkt dat de in Afrika werkende volontair in afwachting van de definitieve regeling van zijn pensioentekort momenteel geen huur betaalt.

De verdere details betreffende de bedragen aan giften, overige bijdragen en inkomsten zijn opgenomen in de cijfermatige toelichting van baten en lasten (zie onder 1.5).

2. Personeelskosten

De personeelskosten zijn opgenomen in bijlage 1.
Ten opzichte van de begroting zijn de personeelskosten ca. € 50.000 lager, omdat het tijdelijk contract met een van de medewerkers niet is verlengd en een andere medewerkster per april gestopt is met haar betaalde werk.
Het streven blijft om jonge mensen in de gelegenheid te stellen zich voor de beweging in te zetten. Dit kan impact hebben op de personeelskosten.

3. Vergelijking begroting 2023 met de werkelijke cijfers

In het algemeen bewogen de uitgaven van de activiteiten zich binnen de begrotingskaders.

Bij personeel waren de uitgaven veel lager vanwege einde dienstverband van 2 medewerkers, verder is geen gebruik gemaakt van het begrote bedrag voor een stagiair of een volontair.

Bij de gebouwen waren er in 2023 meer uitgaven dan bij het vaststellen van de begroting was voorzien. Het gaat om kosten aan een deur i.v.m. stormschade, bekabeling en aanpassing waterinstallatie. Voor de kosten voor klein onderhoud zijn in de loop van het jaar maatregelen genomen om die binnen de perken te krijgen.

De uitgaven die vielen onder de kop Organisatie waren iets lager dan begroot.

Het totaal van de uitgaven onder “Activiteiten in Nederland” was 40.000 euro lager dan begroot. Dat komt door het niet verlengen c.q. de beëindiging van het arbeidscontract van twee werknemers.
De uitgaven voor Ondersteuning Internationale projecten waren 70.000 euro hoger door de steun van een project van de internationale beweging over Recht op gezinsleven.

De ontvangsten waren met € 358.219 bijna € 190.000 hoger dan begroot, dat kwam door een groot legaat dat we in de loop van 2023 ontvingen.

Het percentage van de administratieve kosten bedraagt in 2023 van de totale uitgaven: 10,15% (in 2022 was dat 9,63% en in 2021 9,81%). Het bestuur meent dat het ten opzichte van vergelijkbare organisaties aan de lage kant is.

Bestuursleden ontvangen voor hun werkzaamheden geen vacatiegelden of andere vergoedingen. Onkosten, zoals reiskosten, worden op declaratiebasis vergoed

4. Vergoeding van de directie

In tegenstelling tot andere organisaties kent ATD Vierde Wereld geen kantoordirectie, maar een Nationaal Team dat eerder coördinatieteam werd genoemd. Sinds augustus 2020 bestaat het team uit vier actieve leden van de beweging: drie vrijwilligers ontvangen een vrijwilligersvergoeding c.q. op declaratiebasis vergoeding van gemaakte onkosten. Een lid van het team had tot 1 april 2023 een betaalde parttime functie volgens het beginsel van 'salarié

solidaire'; het inkomen is vergelijkbaar met dat van een volontair, rekening houdend met haar personele situatie. De overige leden van het Nationale Team ontvingen geen loon.
De belangrijkste functies van het Nationaal Team zijn: aandacht voor mensen, de inzet van de actieve leden ondersteunen, het van onder op stimuleren van ideeën, initiatieven, acties en activiteiten in het belang van de allerarmsten, het bevorderen van samenwerking, het afstemmen met de prioriteiten van het geheel van de internationale beweging.

Het CBF heeft voor haar leden een 'Regeling beloning directeuren van goededoelen-organisaties' opgesteld. Een aantal elementen van deze regeling kan in aanmerking genomen worden en op grond daarvan zou voor 2020 het jaarsalaris voor een fulltime lid van het Nationaal Team ongeveer € 88.000 mogen bedragen. Van de leden van het Nationaal Team ontving in 2023 één persoon een salaris dat op jaarbasis € 32.000 bedraagt.

5. Verhouding bestedingen en baten

In het jaar 2023 is de verhouding van bestedingen aan doelstelling en baten 58,56%.
Hiermee komt het vijfjaar gemiddelde van bestedingen aan doelstelling en baten (2019 tot en met 2023) dit jaar uit op 80,4%.

6. Het exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat over 2023 is met € 161.135 zeer positief (over 2022 was het met € -143.051 zeer negatief).

Hier moet rekening gehouden worden met de gerealiseerde koersverschillen effecten van € 8.853 (winst op verkochte beleggingen) en de ongerealiseerde koersverschillen effecten van € 47.416 (koerswinst niet verkochte beleggingen). Dat betekent dat ook de beleggingen hebben bijgedragen aan het positieve exploitatieresultaat.

Van belang blijft de pragmatische manier van werken en de – extra - inzet van vele vrijwilligers waardoor kosten vaak lager uitvallen dan vooraf ingeschat.

7. Strategische overwegingen met betrekking tot de exploitatieresultaten

Voor 2024 verwacht het bestuur een tekort van € 4.713,-.

Er bestaat de mogelijkheid, zoals afgelopen jaar liet zien, dat er onverwachte grote giften komen. De werkelijkheid van de afgelopen paar jaar laat eveneens zien, dat deze minder vaak lijken voor te komen dan voor 10 jaar geleden. Dit betekent voor het bestuur dat er gebouwd moet worden aan een andere strategie. In overleg met financiële deskundigen van de internationale beweging is het doel van het bestuur om te werken aan een forse uitbreiding van het aantal kleine gevers, omdat hun bijdragen het meest stabiel zijn. Om nieuwe gevers te bereiken is eerst intern voorwerk nodig. Op bestuurlijk vlak is dat het vergroten van inzicht in fondsenwerving en welke mogelijkheden en problemen daarbij kunnen spelen. Dat proces loopt. Een ander proces is de vernieuwing van de beweging die in eerdere paragrafen staat beschreven. Een nieuw, maar realistisch elan zal niet alleen degenen die direct bij de beweging betrokken zijn inspireren, maar zal ook over kunnen slaan naar anderen en resulteren in nieuwe gevers. Deze “innerlijke vernieuwing” is gaande. Een belangrijke vraag blijft of er doelgroepen zijn die de beweging tot nu toe te weinig bereikt, maar die het doel van onze beweging wel kan aanspreken. Het is voor ons van groot belang dat we op bestaande bronnen kunnen blijven rekenen, maar dat wij daarnaast ons zicht verbreden. Dit is een proces van lange adem, wil het althans leiden tot stabiele inkomsten. De beweging in Nederland beschikt gelukkig over een vermogen dat ingezet kan worden, om de tekorten een aantal jaren op te vangen. Maar dan moeten we ook zover zijn dat we voldoende nieuwe inkomsten hebben weten te genereren.
Het bestuur acht dit mogelijk en verantwoord. Het houdt wel in dat de op het eerste gezicht riant lijkende vermogenspositie in werkelijkheid veel minder riant is en in de komende jaren, ondanks de vele giften die we ontvangen, toch sterk zal verminderen.

Naast het bereiken van nieuwe gevers blijft het voortdurend zaak om kritisch te kijken naar de uitgaven, zonder dat dit ten koste gaat van de activiteiten en doelen van de beweging ATD Vierde Wereld.

Het bovenstaande betekent dat het bestuur als lange termijn doelstelling heeft jaarlijks een bescheiden positief resultaat te behalen.

H. De activa op de staat van bezittingen, schulden en het beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid is afgestemd op de continuïteit van de beweging in Nederland en beoogt deze veilig te stellen. De beleggingen hebben een relatie met de continuïteitsreserve die hierna aan de orde komt. Eind 2008 is met betrekking tot de beleggingen een overstap gemaakt naar Sequoia Vermogensbeheer NV en zijn de middelen opnieuw belegd. Ons primaire doel is het kapitaal te behouden, secundair zo mogelijk inflatieverlies te compenseren. Pas op de derde plaats komt eventuele extra opbrengst. Dit betekent dat het bestuur had gekozen voor het meest defensieve beleggingsprofiel dat Sequoia kent. Dit hield in een pakket van beleggingen waar het risico over verschillende soorten effecten is verspreid met een beperkt aandelenpakket (10% tot maximaal 30%). In de loop van het verslagjaar is het beleid aangepast, met als belangrijkste reden dat we nu met lage rentes te maken hebben, maar het onzeker is hoe dat zich in de toekomst ontwikkelt. Om die reden is besloten de beleggingen in aandelen te verhogen tot 40%. Daarbij moet worden opgemerkt dat het gaat om aandelen in indexen, die in principe aan duurzaamheidscriteria voldoen.

Daarnaast hanteert de stichting de volgende nadere criteria: Niet beleggen in grondstoffen, valuta en junkbonden. Niet beleggen in bedrijven/organisaties die betrokken zijn bij wapenhandel of betrokken bij kinderarbeid. De stichting wil ook niet beleggen in bedrijven/organisaties die zich schuldig maken aan sociale uitsluiting. Voorts dient de financiële kwaliteit van de bedrijven/organisaties waarin wordt belegd steeds goed te zijn.

De beleggingen in met name obligaties kennen een zo geheten dakpanconstructie, opdat er regelmatig weer gelden vrij komen die zonder extra kosten kunnen worden gebruikt wanneer dat nodig is. Het bedrag op de spaarrekening behoort tot het belegd vermogen en blijft meetellen voor het defensieve profiel. Wanneer het bedrag op de spaarrekening daalt, zal het aandelenpakket worden aangepast om binnen de grens van 30% aandelen van het totale belegde vermogen te blijven.

Het bestuur overlegt minimaal tweemaal per jaar met Sequoia en heeft zo nodig tussendoor contact. Dit betekent een actief beheer van het vermogen. Zeker in de huidige economisch onzekere tijden vindt het bestuur dit van groot belang.
Het bestuur acht de overgang naar Sequoia nog steeds een verstandige keus.

I. De passiva op de staat van bezittingen en schulden

1. Continuïteitsreserve, reserve compensatie AOW-tekort, reserve gebouwen.

Wat zijn voor de stichting ATD Vierde Wereld wenselijke reserves?
Standaard is een continuïteitsreserve van 1 à 2 jaar om te kunnen blijven functioneren.
Bij ATD Vierde Wereld is er een bijzonderheid met het personeel. De volontairs zijn een levenslang engagement aangegaan met de beweging, maar wel op basis van een minimumloon. Waar een andere organisatie het personeel kan inkrimpen wanneer het langdurig slecht gaat, is dit voor ons – voor wat de volontairs betreft – geen optie.

De vraag is hoeveel reserves je hiervoor moet aanhouden. Een reserve waardoor het inkomen gegarandeerd is tot aan de AOW-leeftijd zou een irreëel hoge reserve vragen.

Een reserve voor 1 à 2 jaar legt veel risico's bij de volontairs, die – zeker wanneer ze langer bij de beweging werken, met haar specifieke aanpak en werkwijze die bij dit werk horen – niet gemakkelijk een andere baan kunnen vinden, wanneer de nood echt aan de man is.
We kennen sinds kort medewerkers die lijken op volontairs, de zogeheten 'salarié solidaire'. Het is onzeker in welke mate de kansen op de arbeidsmarkt gelijken op die van een gewone volontair. Maar het lijkt het bestuur verstandig er rekening mee te houden

Het bestuur acht het daarom wenselijk om een reserve te hebben waaruit vier jaar lang het loon van twee volontairs doorbetaald kan worden. De loonkosten voor de werkgever zijn per volontair op basis van minimumloon ongeveer € 28.500 per jaar. Voor twee volontairs voor vier jaar is dat een bedrag van € 228.000. Wanneer er een extra volontair komt, zal er een extra reserve bij komen.

Daarnaast is er de resterende continuïteitsreserve voor de overige uitgaven, deze zijn voor 2024 begroot op € 175.000,-. Voor een continuïteitsreserve van twee jaar betekent dit een bijkomende reserve van € 350.000,-.

Reservering voor pensioentekort. Wegens langdurig verblijf in het buitenland in projecten van de Internationale beweging ATD Vierde Wereld hebben sommige van onze volontairs een AOW-tekort. De stichting acht zich ook moreel aansprakelijk voor dit AOW-tekort opdat deze volontairs ook na hun pensionering een met het minimumloon vergelijkbaar inkomen hebben. De voorlopige inschatting is dat om dit tekort op te heffen een bedrag van ongeveer € 60.000 nodig is (de definitieve berekening moet nog volgen).

Gebouwen: Het beleid is de laatste jaren om alleen het hoogst noodzakelijke op te knappen. Dat betekent dat om de gebouwen weer up to date te maken er een ruim bedrag nodig is. Een bedrag van € 150.000 zou wenselijk zijn.

Ondersteuning van het zogeheten "internationaal actie-onderzoek rond het gezin". We hebben aan de Internationale beweging 70.000 euro toegezegd, daar van is € 30.000 reeds overgemaakt, voor de resterende € 40.000 wordt dat 2024.

Alles bij elkaar opgeteld leidt dit tot een gewenste reserve van	
Continuïteitsreserve onderdeel lonen twee volontairs	€ 228.000
Continuïteitsreserve overige uitgaven	€ 350.000
Reserve compensatie AOW-tekort	€ 60.000
Reserve gebouwen	€ 150.000
Steun internationaal actie-onderzoek rond het gezin	€ 40.000
Dat betekent een voorlopig totaal van wenselijke reserves van	€ 828.000

Hiertegenover staan de beschikbare reserves van € 907.613 .

2. De overige reserves

De overige reserves stegen van € 56.931 naar € 164.601 .

3. Volontariaatsfonds

De stichting ATD Vierde Wereld Nederland heeft met een door de notaris ontworpen akte een 'Fonds op naam' voor het volontariaat opgericht: het volontariaatsfonds. Op 11 april 2011 werd dit door de voorzitter en penningmeester van de stichting bekrachtigd.
Het doel van dit fonds is: "het leveren van een financiële bijdrage aan het bestrijden van kosten van het volontariaat en zijn leden binnen en buiten Nederland (waaronder bijvoorbeeld kosten voor ziekte en andere onkosten of het bijdragen in kosten voor organisatie van (inter)nationale volontariaatsbijeenkomsten) en voor uitingen van solidariteit met het internationaal volontariaat."
Omdat zich liet aanzien dat er geen volontairs in Nederland beschikbaar waren voor het beheer van dit fonds, is de uitvoering van het fonds gedelegeerd aan het internationale

volontariaat. De middelen van het fonds zijn daarom grotendeels naar het internationale volontairaat overgemaakt. De doelen van het fonds zijn ongewijzigd. Wat er nu feitelijk gebeurt is dat het fonds giften ontvangt. Het fonds draagt deze giften over aan het internationale volontariaat gevestigd in Frankrijk aan wie de uitvoering is gedelegeerd. Uit de notariële akte vloeit voort dat dit fonds wel wordt opgenomen in de jaarrekening. De inkomsten en uitgaven worden door de accountant beoordeeld en de beoordelingsverklaring betreft dus ook dit fonds.

4. Verplichtingen internationale beweging

De Internationale beweging ATD Vierde Wereld, eigenaar van het pand aan het Regentesseplein in Den Haag, heeft in 2004 voor vijf jaar de huur kwijtgescholden. De schenker heeft bepaald, dat de huurbedragen bij voorkeur bestemd moeten blijven voor het onderhoud van de gebouwen van de beweging in Nederland; maar ook andere belangrijke investeringen kunnen worden overwogen. In overleg met de administratie van de internationale beweging is afgesproken dat onze stichting verantwoordelijk is voor de kosten van het groot onderhoud en dat dit zo blijft tot een van beide partijen aangeeft dat verandering nodig is.

J. Werkzaamheden van het bestuur

Het bestuur van de stichting kwam in 2023 vijf keer in vergadering bijeen, waarvan twee per video. Namens de heer B.P.C. Dabout, algemeen secretaris (Délégation générale) van de internationale beweging, namen dhr. C. Mormont en/of dhr. P. Klein van het Team Europa van de internationale beweging aan de vergaderingen deel.
Het bestuur stelde de jaarrekening vast en keurde de begroting goed. Regelmatig terugkerende onderwerpen waren de voortgang van de activiteiten van de beweging, de afwikkeling van enkele erfenissen/legaten, de stand van zaken van de financiën, de fondsenwerving, de stand van het onderhoud van de gebouwen, de stand van zaken met betrekking tot de beleggingen, personele kwesties en de samenwerking/relatie van het bestuur met het Nationaal Team en de internationale beweging.
Het bestuur is vooral in ondersteunende en (rand)voorwaardenscheppende zin betrokken bij de activiteiten van de beweging in Nederland en bestuurt op hoofdlijnen. Het wil zijn vaste medewerkers voldoende ondersteuning en zekerheid bieden om concreet inhoud te kunnen geven aan de doelstellingen zoals die geformuleerd zijn in de meerjarenplanning. Het waakt over het welzijn van zijn vaste medewerkers en allen die zich daadwerkelijk voor de beweging inzetten.

K. Vooruitzichten

De Vierde Wereldbeweging in Nederland zal naar buiten blijven treden met de visie en uitgangspunten van ATD Vierde Wereld als internationale mensenrechtenbeweging. In Nederland zal een speerpunt zijn het recht op gezinsleven (wat ook de titel is van het boek dat door onze beweging in 2022 is uitgebracht)

Het vergroten van het landelijk netwerk met en rond gezinnen in armoede en het vinden en binden van nieuwe vrienden en donateurs, blijft bij dit alles een wezenlijk aandachtspunt. Door de afwezigheid van fulltime volontairs, zullen taken en verantwoordelijkheden meer verspreid terecht komen bij (on)betaalde betrokkenen, waarmee we gaan werken aan nieuwe structuren en communicatie.

Een gezonde financiële en materiële situatie is en blijft een belangrijk aandachtspunt voor het bestuur van de stichting ATD Vierde Wereld Nederland.
Het bestuur wil tenslotte blijven onderstrepen hoe wezenlijk de trouwe inzet van de actieve leden en de onderlinge solidariteit is voor het realiseren van haar doelstelling: *ertoe bijdragen schrijnende armoede de wereld uit te helpen*.

L. Goedkeuring jaarrekening 2023

Het bestuur heeft de jaarrekening 2023 van de stichting ATD Vierde Wereld Nederland besproken in zijn vergadering van 5 april 2024
Bij deze gelegenheid wil het bestuur zijn dankbaarheid uiten aan al diegenen die het afgelopen jaar in velerlei vormen ondersteuning aan de activiteiten van de stichting gaven.

Den Haag,
Namens het bestuur,

dhr. A.L.J. Flapper	mevr. M.P. van Rijn
penningmeester	bestuurslid
w.g.	w.g.

JAARREKENING over 2023

1.1	BALANS PER 31 december 2023									
ACTIVA		**1.4.1**		**2023**				**2022**		
Materiële vaste activa		**1.4.1.2**	**€**	29.496			€	29.496		
					€	**29.496**			**€**	**29.496**
Voorraden			**€**	1.148			€	1.546		
Vorderingen en overlop. activa		**1.4.1.3**	**€**	15.159			€	46.269		
Effecten		**1.4.1.4**	€	593.453			€	569.925		
Liquide middelen		**1.4.1.5**	€	327.206			€	118.730		
					€	**936.966**			**€**	**736.470**
	Totaal				**€**	**966.462**			**€**	**765.966**
PASSIVA		**1.4.2**								
Reserves en Fondsen		**1.4.2.1**								
Reserves		**1.4.2.1.A**								
Stichtingskapitaal			€	45			€	45		
Bestemmingsreserve groot onderhoud			€	100.000			€	100.000		
Continuïteitsreserve			€	500.000			€	500.000		
Reserve waardeverschillen beleggingen			€	110.873			€	57.407		
Overige reserves			€	164.601			€	56.932		
Reserve activa doelstelling			€	32.094			€	32.094		
						907.613				**746.478**
Schulden		**1.4.2.2**								
Op korte termijn			€	58.849			€	19.488		
					€	**58.849**			**€**	**19.488**
	Totaal				**€**	**966.462**			**€**	**765.966**

1.2	STAAT VAN BATEN EN LASTEN		Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
1.2.1	**Baten**				
Baten					
Baten uit eigenfondsenwerving		**1.5.1**	€ 327.636	€ 125.500	€ 131.934
Baten met bestemming		**1.5.2**	€ 7.254	€ 28.000	€ 90.605
Subsidie van overheden		**1.5.3**	€ 4.820	€ 8.500	€ 6.855
Overige baten		**1.5.5**	€ 18.509	€ 8.600	€ 7.465
	Som der baten		**€ 358.219**	**€ 170.600**	**€ 236.860**

			Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
1.2.2	**Bestedingen aan doelstellingen**				
	(voor specificaties en verdeling van de kosten naar bestemming zie bijlage 1)				
Activiteiten in Nederland		**1.6**	€ 138.061	€ 180.093	€ 224.222
Ondersteuning internationale projecten		**1.6**	€ 71.728	€ 1.799	€ 1.785
	Sub Totaal		**€ 209.790**	**€ 181.892**	**€ 226.007**
1.2.3.	**Kosten werving baten**				
Eigen fondsen werving		**1.6**	**€** 15.341	**€** 14.085	**€** 13.299
1.2.4	**Kosten beheer en administratie**				
Kosten beheer en Administratie		**1.6**	**€** 25.419	**€** 25.321	**€** 25.504
	Som der lasten	**1.6**	**€ 250.550**	**€ 221.298**	**€ 264.811**
1.2.5	**Financiële baten en lasten**	**1.5.4**			
Baten uit beleggingen/ rente bank			€ 60.550	€ 30.000-	€ 107.814-
Kosten beleggingen			**€** 7.083	**€** -	**€** 7.286
	Som Financiële baten en lasten		€ **53.466-**	€ **30.000-**	€ **115.100**
	Resultaat exploitatie		**€ 161.135**	**€ 20.698-**	**€ 143.051-**
Toevoegingen ontrekkingen aan :					
Bestemmingsfonds			€ -	-	€ -
Reserve activa doelstelling en bedrijfsvoering			€ -	-	€ -
Reserve waardeverschillen beleggingen			€ 53.466	-	€ 115.100-
Overige reserves (éénmalig)			€ -	-	€ -
Overige reserves			€ 107.669	-	€ 27.951-
	Totaal		**€ 161.135**	-	**€ 143.051-**

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

I Algemeen

De jaarrekening is ingericht en opgesteld in overeenstemming met BW2 Titel 9 en RJkC2 kleine fondswervende organisaties.
Alle bedragen zijn in gehele euro's .
De doelstelling van de stichting ATD Vierde Wereld Nederland is vermeld in 4.0 : Doel en Aard van de Activiteiten

II Balans

1: Vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa heeft plaats tegen verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen volgens de lineaire methode. Voor de aanschaffing gedurende het boekjaar vindt afschrijving tijdsevenredig plaats De afschrijvingsperiode is gebaseerd op de verwachte levensduur van de activa . De geschatte levensduur van de activa bedraagt voor ;

--- Gebouwen	20 jaar
--- Auto	5 jaar
--- Inventaris	3 en 5 jaar

2: Beleggingen

De waardering van de beleggingen heeft plaats tegen de actuele beurs waarde per ultimo december 2023. De nog niet gerealiseerde waarde-verschillen worden verantwoord in de reserve waardeverschillen beleggingen.

3: Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde, eventueel onder aftrek van een voorziening voor dubieuze vorderingen.

4: Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Gezien de kleine hoeveelheid is er geen voorziening gevormd.

5: Liquide middelen en kortlopende schulden

De liquide middelen en kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarden.

III Grondslagen bepaling van overschotten en tekorten

Het overschot of tekort wordt bepaald als het verschil tussen de Baten en de Bestedingen alsmede de bruto winst uit de verkoop van de artikelen , subsidies van overheden en baten uit beleggingen.
Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben.

1: Baten

Binnen de baten uit eigen fondsenwerving worden de donaties, legaten ,giften en verkoop goederen verantwoord .
De baten uit nalatenschap worden verantwoord in het jaar dat een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.
Bij de baten uit beleggingen wordt het bruto resultaat vermeld zonder aftrek van kosten.

2: Bestedingen

De kosten van de eigen organisatie worden toegerekend op basis van een realistische doorbelasting die is vastgesteld door het bestuur . Dit betreft met name het gebruik van het Landelijk Centrum in Den Haag, dat zowel gebruikt wordt voor administratie en beheer (Algemeen), voor Fondsenwerving en door het project Activiteiten. De huisvestingskosten zijn, conform de uitgebreide begroting, voor ¼ toegekend aan Algemeen, voor ¼ aan Fondsenwerving en voor ½ aan Activiteiten.
Andere kleinere uitgavenposten op het Landelijk Centrum zoals kopieerkosten, kantoor-benodigdheden en porto worden verdeeld over de verschillende onderdelen van de verschillende projecten op basis van langjarige ervaring. Het gaat hier om minder dan 1,5% van de begroting. Dat bedrag is zo beperkt omdat grotere uitgaven als de portokosten van grote verzendingen, zoals van het Vierde Wereldblad, de Lidmaatschapsbrief e.d. direct bij de betreffende activiteit worden geboekt en vallen dus niet onder deze “realistische doorbelasting”.
Daarnaast is er binnen het project Activiteiten sprake van een versleuteling van kopieerkosten, porto e.d. over subactiviteiten binnen het betreffende project.

3: Pensioen

De stichting ATD Vierde Wereld Nederland heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die recht hebben op de pensioengerechtigde leeftijd op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als toegezegde-bijdrageregeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

4: Valuta

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum.

1.4 TOELICHTING OP DE BALANS

1.4.1 ACTIVA

1.4.1.2 Materiële vaste activa

	Verkr prijs 01-01-23	Aanschaf-fingen	Desinvestering	Verkr prijs 31-12-23
Materiële vaste activa				
Terreinen - 't Zwervel	€ 29.496	€ -	€ -	€ 29.496
Het ontmoetingscentrum 't Zwervel te Wijhe	€ 240.735	€ -	€ -	€ 240.735
Balans per 31 december	**€ 270.231**	**€ -**	**€ -**	**€ 270.231**
Afschrijvingen				
Het ontmoetingscentrum 't Zwervel te Wijhe	€ 240.735	€ -	€ -	€ 240.735
Balans per 31 december	**€ 240.735**	**€ -**	**€ -**	**€ 240.735**

	Stand per 01-01-23	Stand per 31-12-23
Boekwaarde		
Terreinen - 't Zwervel	€ 29.496	€ 29.496
Balans per 31 december	**€ 29.496**	**€ 29.496**

1.4.1.3 Vorderingen en overlopende activa

	2023	2022
Voorschotten / Vooruitbetaald	€ 15.159	€ 46.269
Balans per 31 december	**€ 15.159**	**€ 46.269**

1.4.1.4.A Effecten (per fonds)

	2023	2022
Amundi MSCI EM Asia ETF	€ -	€ 15.570
Amundi MSCI Robotics & AI ESG ETF	€ 14.343	€ -
Amundi MSCI World SRI ETF	€ 38.193	€ 31.655
Global X Robotics & AI ETF	€ -	€ 10.597
iShares MSCI World Energy Sector ESG ETF	€ 11.439	€ 15.104
iShares MSCI World Info Techn	€ 35.804	€ -
iShares World Health Care Sector	€ 19.776	€ -
iShares World Industrials	€ 28.560	€ -
Lyxor MSCI World Information Technology	€ -	€ 14.652
Lyxor World Water ESG Filtered	€ -	€ 22.010
SPDR S&P US Dividend Aristocrats ESG ETF	€ 22.521	€ 23.329
UBS ETF MSCI EMU Socially Responsible	€ -	€ 17.860
UBS MSCI World SRI ETF	€ 32.845	€ 26.625
Xtrackers ESG MSCI USA UCITS	€ -	€ 23.153
Xtrackers MSCI Europe Consumer Staples ESG ETF	€ 26.545	€ 26.027
Xtrackers MSCI Japan ESG ETF	€ 18.802	€ 16.394
Alternative Bond Certificate	€ 64.566	€ 62.973
Amundi Euro Corp 0-1y ESG ETF	€ 56.276	€ -
Amundi Euro Corp SRI ETF	€ 92.044	€ 52.249
Amundi Index US Corp SRI ETF EUR	€ 44.899	€ 42.861
iShares JPM ESG USD EM Bond ETF	€ -	€ 34.588
iShares Treasury Bons 3-7 Years	€ -	€ 54.050
SPDR Barclays Convertible Bond ETF	€ 86.841	€ 80.229
Balans per 31 december	€ **593.453**	€ **569.925**

1.4.1.4.B Effecten (per risico groep)

	2023	2022
Zakelijke waarden	€ 248.828	€ 242.975
Vastrentende waarden	€ 344.626	€ 326.950
Balans per 31 december	€ **593.453**	€ **569.925**

			2023		2022
1.4.1.5	**Liquide middelen**				
Binckbank (EUR)		€	3.285	€	3.521
Binckbank (USD)		€	-	€	697
ING ZKL Spaarrekening		€	159.409	€	18.900
ING rekening courant		€	141.641	€	48.563
ING rekening courant (Bijzondere Acties)		€	205	€	752
ING rekening courant Wijhe		€	1.006	€	29
ING ATD Volontariaatsfonds		€	3.146	€	2.954
ASN		€	18.336	€	43.252
Kasgeld		€	178	€	62
	Balans per 31 december	**€**	**327.206**	**€**	**118.730**

			2023		2022
1.4.2	***PASSIVA***				
1.4.2.1	**Verdeling Reserves en Fondsen**				
Reserves		€	907.613	€	746.477
	Balans per 31 december	**€**	**907.613**	**€**	**746.477**
1.4.2.1	**Reserves**				
Stichtingskapitaal		€	45	€	45
	Balans per 31 december	**€**	**45**	**€**	**45**
Bestemmingsreserve groot onderhoud					
Saldo per 1 januari		€	100.000	€	100.000
Onttrekkingen boekjaar		€	-	€	-
	Balans per 31 december	**€**	**100.000**	**€**	**100.000**
Continuïteitsreserve					
Saldo per 1 januari		€	500.000	€	500.000
Correctie i.v.m. bestuursbesluit		€	-	€	-
	Balans per 31 december	**€**	**500.000**	**€**	**500.000**

De reserves zijn nodig om bij tegenvallende inkomsten voort te kunnen gaan met de activiteiten, voor het bieden van een reële rugdekking aan volontairs die een levenslang engagement met de beweging zijn aangegaan (op minimumloon), voor groot onderhoud en voor compensatie pensioentekort (wegens langjarig verblijf in buitenland t.b.v. de beweging). De gewenste reserve is naar de mening van het bestuur € 800.000. Zie voor een uitgebreide toelichting paragraaf I.1 van het bestuursverslag

Reserve waardeverschillen beleggingen					
Saldo per 1 januari		€	57.407	€	172.507
Mutatie boekjaar		€	53.466	€	115.100-
	Balans per 31 december	**€**	**110.874**	**€**	**57.407**
Overige reserves					
Saldo per 1 januari		€	56.932	€	84.882
Mutatie boekjaar		€	107.669	€	27.950-
	Balans per 31 december	**€**	**164.601**	**€**	**56.932**
Reserve activa doelstelling					
Dit is van het eigen vermogen vastgelegd in de materiële vaste activa (terreinen, gebouwen en voorraden) direct in gebruik van de bedrijfsvoering, zij kan daardoor niet meer voor andere doeleinden worden ingezet.					
Saldo per 1 januari		€	32.094	€	32.094
Voorraad mutatie		€	-	€	-
	Balans per 31 december	**€**	**32.094**	**€**	**32.094**

1.4.2.2	**Kortlopende schulden**											
										2023		**2022**
Overige												
Accountant									€	5.000	€	5.250
Crediteuren									€	47.643	€	3.360
Kruisposten									€	-	€	-
Loonbelasting en premies									€	1.218	€	3.444
Pensioenfonds									€	181	€	872
Personeel inzake salarissen									€	605	€	1.590
Vakantietoeslag									€	891	€	2.019
Volontariaatsfonds									€	3.146	€	2.954
Vooruitontvangen bedragen									€	165	€	-
	Balans per 31 december								€	58.849	€	19.488
	Totaal								**€**	**58.849**	**€**	**19.488**

Volontariaatsfonds

ATD Vierde Wereld wenst de ontvangsten van het in verleden gemelde bestemmingfonds Volontariaatsfonds afgescheiden te houden van haar overige bezittingen. Bij onderhandse acte getekend 20 maart/ 11 april 2011 is dit Fonds opgericht. Dit Fonds wordt beheerd door 2 personen aangewezen door ATD Vierde wereld.

										2023		**2022**
Het Verloop van dit volontariaats fonds :												
Saldo per 01 januari:									€	2.954		1.747
Ontvangen rechtstreeks op Volontariaatsfonds									€	191		1.207
Uitgaven									€	-		-
	Balans per 31 december								€	3.145		2.954

1.5 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN en LASTEN

			2023		2022
1.5.1	**Baten uit eigen fondsenwerving**	**€**	**327.636**	**€**	**131.934**
1.5.1.1	**Verkoop van artikelen (kaarten, publicaties en DvD's)**				
	Netto omzet	€	2.641	€	3.790
	Kostprijs	€	398-	€	339
	Bruto Winst	€	**2.243**	€	**4.129**
1.5.1.2	**Ontvangen giften**				
	Giften	€	58.803	€	58.462
	Eigen Bijdrage	€	745	€	1.541
	Totaal	**€**	**59.548**	**€**	**60.002**
1.5.1.3	**Legaten en Schenkingen**				
	Heer R.J.E.A. Beers	€	30.000	€	-
	Heer/Mevrouw J. van der Harst	€	1.000	€	-
	Mevrouw Herberghs-Janssen	€	-	€	42.400
	Mevrouw J.M. Jansen-Blommestijn	€	4.730	€	-
	Heer B.J.A. Kortmann	€	210.749	€	-
	Mevrouw A.M. Ras-Linnemeij	€	-	€	7.587
	Heer W.J. Veldhuis	€	1.500	€	-
	Totaal	**€**	**247.979**	**€**	**49.987**
1.5.1.4	**Overige baten fondswerving**				
	Vakantiegeldbrieven	€	6.425	€	7.550
	Lidmaatschapsactie	€	7.831	€	8.257
	Totaal	**€**	**14.256**	**€**	**15.807**
1.5.1.5	**Collecten**				
	Collecten	**€**	**3.611**	€	**2.009**
1.5.2	**Giften**				
	Bestemmingsgiften	€	7.254	€	90.605
	Groot Onderhoud Gebouwen	€	-	€	-
	Totaal	€	**7.254**	€	**90.605**
1.5.3	**Subsidies**				
	Teruggave energiebelasting	€	3.387	€	3.716
	Overheid	€	1.433	€	3.139
	Totaal	€	**4.820**	€	**6.855**
1.5.4	**Baten**				
	Rente bank	€	670	€	8-
	Rente obligaties en dividend	€	3.611	€	2.335
	Gerealiseerde Koersverschillen Effecten	€	8.853	€	31.724-
	Ongerealiseerde Koersverschillen Effecten	€	47.416	€	78.417-
	Totaal	**€**	**60.550**	**€**	**107.814-**
1.5.5	**Overige baten**				
	Huurbaten	€	3.600	€	7.200
	Overige	€	14.909	€	265
	Totaal	**€**	**18.509**	**€**	**7.465**

2.0 NADERE SPECIFICATIES van de BATEN en LASTEN

2.1	**Bestedingen doelstelling in Nederland**					
	Bestedingen aan doelstelling		€	209.790	€	226.007
	Ondersteuning internationale projecten		€	71.728-	€	1.785-
	Lokale bestedingen		€	138.062	€	224.222
		Werkelijk		**Begroot**		**Werkelijk**
2.2	**Percentages**	**2023**		**2023**		**2022**
	Kosten eigen fondsenwerving tov baten eigen fondsenwerving	4,58%		9,2%		5,98%
	Kosten beheer en administratie tov totale lasten	10,15%		11,4%		9,63%
	Besteed aan de doelstelling tov totale baten	58,56%		106,6%		95,4%
2.3	**Toelichting personeelskosten**					
	Lonen en salarissen	€ 27.175	€	62.150	€	88.673
	Sociale lasten	€ 4.253	€	10.802	€	13.951
	Pensioenlasten	€ 1.031	€	4.458	€	5.492
	Overige personeelskosten	€ 9.111	€	16.929	€	6.170
	Totaal	€ **41.570**	€	**94.339**	€	**114.286**
2.4	**FTE's**					
	Het gemiddelde aantal FTE's in 2023 bedroeg: 0,61 per 31 december (In 2022: 3,37)					

2.5. Vergelijking begroting 2023 met de werkelijke cijfers

In het algemeen bewogen de uitgaven van de activiteiten zich binnen de begrotingskaders.

Bij personeel waren de uitgaven veel lager vanwege einde dienstverband van 2 medewerkers, verder is geen gebruik gemaakt van het begrote bedrag voor een stagiair of een volontair.

Bij de gebouwen waren er in 2023 meer uitgaven dan bij het vaststellen van de begroting was voorzien. Het gaat om kosten aan een deur i.v.m. stormschade, bekabeling en aanpassing waterinstallatie. Voor de kosten voor klein onderhoud zijn in de loop van het jaar maatregelen genomen om die binnen de perken te krijgen.

De uitgaven die vielen onder de kop Organisatie waren iets lager dan begroot.

Het totaal van de uitgaven onder “Activiteiten in Nederland” was 40.000 euro lager dan begroot. Dat komt door het niet verlengen c.q. de beëindiging van het arbeidscontract van twee werknemers.
De uitgaven voor Ondersteuning Internationale projecten waren 70.000 euro hoger door de steun van een project van de internationale beweging over Recht op gezinsleven.

De ontvangsten waren met € 358.219 bijna € 190.000 hoger dan begroot, dat kwam door een groot legaat dat we in de loop van 2023 ontvingen.

Het percentage van de administratieve kosten bedraagt in 2023 van de totale uitgaven: 10,15% (in 2022 was dat 9,63% en in 2021 9,81%). Het bestuur meent dat het ten opzichte van vergelijkbare organisaties aan de lage kant is.

Bestuursleden ontvangen voor hun werkzaamheden geen vacatiegelden of andere vergoedingen. Onkosten, zoals reiskosten, worden op declaratiebasis vergoed

3.0 Niet uit de Balans blijkende verplichtingen

Er is een latente verplichting voor Nederlandse Volontaires die een periode in het buitenland hebben gewerkt. Deze morele verplichting is niet in rechte afdwingbaar. Er is nader onderzoek gaande.

4.0 DOEL en AARD van de Activiteiten

DOELSTELLINGEN VAN DE STICHTING (Art. 3 van de Statuten)

Lid 1 De stichting heeft ten doel:

a. Het nemen en steunen van initiatieven die beogen al hetgeen het leven, de persoon en het gedachtegoed van Père Joseph Wresinski betreft levend te houden en bijgevolg:

b. Het opsporen van en de strijd tegen de maatschappelijke en culturele buitensluiting van mensen, in het bijzonder de meest ernstige vormen daarvan.

c. Het bijeenbrengen van de armsten en meest uitgeslotenen in een maatschappelijke stroming, de Vierde Wereld, waarin de armsten met hun bondgenoten (leden van het internationaal volontariaat en medestanders) samen strijden voor een samenleving zonder extreme armoede en maatschappelijke uitsluiting.

d. Het vertegenwoordigen van de uitgeslotenen en de verdediging van hun rechten, voor zover en tot zolang zij daar zelf niet toe in staat zijn. Oogmerk is hen ten spoedigste zelf daartoe in staat te stellen.

e. De volle ontplooiing en participatie van die personen en bevolkingsgroepen, welke het meest misdeeld zijn in de samenleving die hen omgeeft, en wel door middel van daadwerkelijke actie en van wetenschappelijk onderzoek

Lid 2 De stichting tracht haar doel te bereiken door:

a. Het oprichten, resp. het bevorderen van de oprichting van instellingen die bijdrage tot de oplossing en het verdwijnen van maatschappelijke en culturele uitsluiting.

De stichting richt onder andere op:

-teams van volontairs, behorend tot het internationaal volontariaat van de beweging, gespecialiseerd in het werk te midden van ten achtergestelde en behoeftige milieus;

-teams van volontairs, behorend tot het internationaal volontariaat van de beweging, gespecialiseerd in wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot armoede en uitsluiting;

-groepen van medewerkers die de doelstelling van ATD- Vierde Wereld in eigen dorp, stad of regio naar vermogen steunen;

b. Een nauwe samenwerking met ATD Vierde Wereld-organisaties in andere landen en met name in het kader van de "Internationale Beweging ATD Vierde Wereld".

c. In de meest geschikte vormen samen te werken met of steun te verlenen aan alle instellingen en organisaties, nationale of internationale, openbare of particuliere, welke kunnen bijdragen aan de verwezenlijking van haar doel.

d. In het bijzonder, rechtstreeks of met medewerking van iedere natuurlijke of rechtspersoon, welke haar beginselen onderschrijft, ATD- Vierde Wereld Nederland te verzekeren van samenwerking met de hierop gerichte instellingen en organisaties, waarvan de middelen zullen worden aangewend voor duurzame verwezenlijking van haar doel.

e. De publieke opinie waakzaam te maken en algemene belangstelling te doen ontstaan voor de situatie van de maatschappelijke en culturele buitensluiting en voor de middelen die ter bestrijding daarvan kunnen worden aangewend, in het bijzonder door middel van het verspreiden van de door haar verworven kennis op dit gebied.

1.6 Bijlage 1

Specificatie en verdeling van kosten naar bestemming

Bestemming	**Doelstelling**		**Werving**	**Kosten**	**Beheer en administratie**	**Totaal 2023**	**Begroot 2023**	**Totaal 2022**
Lasten	**Activiteiten**	**Ondersteuning Internationale projecten**	**Eigen Fondsen werving**	**Beleggingen**	**Algemeen**			
Personeelskosten	29.093	1.728	10.748	-	-	41.569	94.339	114.286
Huisvestingskosten	71.539	-	3.378	-	3.462	78.379	52.482	78.021
Kantoor- en algemene kosten	4.301	-	1.214	-	21.957	27.472	30.471	28.251
Afschrijving	-	-	-	-	-	-	-	-
Specifieke kosten activiteiten/gift	33.129	70.000	-	-	-	103.129	44.006	44.261
Totaal	**138.061**	**71.728**	**15.341**	**-**	**25.419**	**250.550**	**221.298**	**264.819**

Bijlage 2

VERANTWOORDINGSVERKLARING 2023 VAN STICHTING ATD VIERDE WERELD NEDERLAND

Het bestuur van de stichting ATD Vierde Wereld Nederland, hierna ook te noemen “de beweging”, verklaart

1. met betrekking tot de scheiding tussen de functies “toezicht houden” en “uitvoering”

dat de uitgangspunten voor de vitale en formele structuur van de internationale beweging ATD Vierde Wereld in Nederland, hun functioneren en onderlinge relatie en de verhouding met het algemeen secretariaat en de afvaardiging voor de regio Europa van de internationale beweging ATD Vierde Wereld zijn vastgelegd in een werkdocument van september 2008, dat het uitgangs- en vertrekpunt vormt voor de relatie en taakverdeling tussen bestuur en het Nationaal Team, en die van bestuur en de internationale beweging.

dat conform het daarin gestelde het bestuur de juridische, financiële en publieke voorwaarden moet scheppen om de vitale structuur, waarin de uitvoering plaatsvindt, te ondersteunen en in stand te houden.

dat er sprake is van een regelmatig overleg tussen het Nationaal Team en het bestuur teneinde een goede afstemming tussen de formele en de vitale structuur te waarborgen en fricties te voorkomen resp. tot een minimum te beperken.

dat minimaal één lid van het Nationaal Team aanwezig is tijdens de bestuursvergaderingen, om een toelichting te geven op het verloop van de activiteiten, die plaatsvinden in de vitale structuur, als ook op andere agendapunten de inzichten en ervaringen van het Nationale Team in de gedachte-uitwisseling in te brengen.

2. met betrekking tot de optimalisatie van de effectiviteit en de efficiency van de bestedingen

dat er in 2023 in iedere bestuursvergadering, en wel aan de hand van een door het administratiekantoor in overleg met de penningmeester opgemaakte tussenbalans, is stil gestaan bij en gekeken naar de stand van het al dan niet in de pas lopen van de inkomsten en uitgaven en de mate waarin activiteiten hebben bijgedragen aan de hoofddoelstellingen.

dat het bestuur er in de tweede helft van 2008 voor heeft gekozen de destijds bij Van Lanschot Chabot belegde gelden voortaan (actiever) te laten beheren en wel door Sequoia Vermogensbeheer middels een laag risicoprofiel. Het primaire doel hierbij is behoud van het kapitaal, met als secundaire doel inflatieverlies zo mogelijk te compenseren. Pas op de derde plaats komt een eventuele extra opbrengst. Dit heeft in 2023 geleid tot een positief resultaat, in tegenstelling tot het jaar ervoor. Het bestuur beseft dat het nut van beleggen bezien moet worden over een langere periode. En over een langere periode gezien blijft het resultaat beter dan via een spaarrekening zou zijn behaald.

3. met betrekking tot de optimalisatie van de omgang met belanghebbenden

dat onder belanghebbenden in de zin van het functioneren van de stichting ATD Vierde Wereld Nederland in de eerste plaats worden verstaan de personen en gezinnen, betrokken bij de activiteiten van de beweging, die zelf armoede van dichtbij ervaren;

dat telkenjare door bestuur en Nationaal Team een jaarvergadering wordt geïnitieerd, tijdens welke het bestuur en het team, dat de activiteiten van de beweging in Nederland coördineert, rekening en verantwoording afleggen van de uitgaven en inkomsten, zoals tot uitdrukking gebracht in de jaarrekening betreffende het achterliggende begrotingsjaar. Ook komt daar de ondernomen en toekomstige actie aan de orde. In 2023 waren er gezamenlijke bijeenkomsten met de actieve leden waar de voortgang van de beweging centraal stond.

dat er (ook) in 2023 bij de diverse activiteiten van de beweging in Nederland overleg en afstemming heeft plaatsgevonden met name met de mensen, die actief betrokken zijn bij deze activiteiten, en meer specifiek met degenen onder hen, die (langdurige) armoede van dichtbij kennen.

dat donateurs, ingeval van een grotere gift, consequent, zo mogelijk binnen een maand, via een brief zijn geïnformeerd over actuele activiteiten binnen de beweging. Donateurs ontvangen desgevraagd een jaarverslag en/of een recent exemplaar van het blad “Vierde Wereld”, dat vier keer per jaar verschijnt. Op deze manier wordt getracht een goed contact met (ook) donateurs in stand te houden en relevante informatie te verschaffen van activiteiten en ontwikkelingen binnen de beweging.

4. met betrekking tot de functiescheiding tussen bestuur en Nationaal Team

dat aan het principe van functiescheiding tussen uitvoeren, besturen en toezicht invulling is gegeven conform het gestelde in de statuten, nader uitgewerkt in het werkdocument “Uitgangspunten voor de vitale en formele structuur van de internationale beweging ATD Vierde Wereld in Nederland, hun functioneren en onderlinge relatie en de verhouding met het algemeen secretariaat en het team Europa van de internationale beweging ATD Vierde Wereld” van september 2008;

dat de leden van het Nationaal Team in de gelegenheid zijn gesteld de bestuursvergaderingen bij te wonen en een toelichting te geven op de activiteiten binnen de vitale structuur, van welke gelegenheid zij consequent gebruik hebben gemaakt;

dat het bestuur op hoofdlijnen en op afstand functioneert, met dien verstande, dat er in de gevallen, dat dit nodig wordt geacht, overleg en afstemming plaatsvindt met het Nationaal Team en indien nodig met Team Europa of het Algemeen Secretariaat van de internationale beweging, met de intentie, dat de activiteiten genoemd in de meerjarenplanning zoveel mogelijk doorgang kunnen vinden resp. dat er, waar/wanneer dat gewenst is, temporisering plaatsvindt.

Den Haag,
Namens het bestuur,

dhr. A.L.J. Flapper	mevr. M.P. van Rijn
penningmeester	bestuurslid
w.g.	w.g. .

Bijlage 3 Jaarplanning 2024

Maand		Activiteit
Januari	20	Leden Taakgroep en Gezinnen
Februari	16	Jongeren
	17	Leden Taak-/werkgroepen
	22	Steungroep Heerlen
	23	Vorming/ontmoeting
	24	Programma Hoe zet je een Lokale groep op
Maart	16	Leden Taakgroep en ATD Doet
April	6	Leden Taakgroep
Mei	24	Steungroep Heerlen
	25	Jeugdzorg bij de gemeente.
	26	Hoe functioneert dat voor kinderen in armoede en voor kinderen met een beperking?
Juni		
Juli	20	Klussenweekend
	21	Voorbereiding Ontmoetingsdag
Augustus	23	Steungroep Heerlen
	24	Vorming/ontmoeting
	25	Communicatie.
September	7	Ontmoetingsdag
Oktober	17	Werelddag van verzet tegen extreme armoede
		Activiteiten op diverse plaatsen in het Land
November	22	Steungroep Heerlen
	23	Vorming/ontmoeting
	24	Jongeren en ouderen
December		

Bijlage 4

					Begroting 2024		
FONDSENWERVING							
Baten uit eigen fondsenwerving							
Giften en bijdragen							€ 56.500
Giften met bestemming							€ 6.000
Legaten							€ 40.000
Lidmaatschappen int. Beweging							€ 7.500
Vakantiegeldbrieven							€ 7.000
	Totaal baten eigen fondsenwerving						€ 117.000
kosten eigen fondsenwerving							€ 16.958
In % van baten eigen fondsenwerving						14,5%	
Verkopen publicaties en wenskaarten							
Resultaat verkopen publicaties							€ 700
Resultaat verkopen wenskaarten							€ 2.200
	Totaal resultaat verkopen						€ 2.900
	Resultaat eigen fondsenwerving						**€ 102.942**
Rentebaten en resultaat beleggingen							€ 37.000
Overheidssubsidies							€ 3.000
Overige baten en lasten							€ 9.600
	Totaal beschikbaar voor de doelstelling						**€ 152.542**
BESTEDINGEN AAN DOELSTELLINGEN							
Actitiviteiten in Nederland							€ 123.817
Ondersteuning internationale projecten							€ 1.730
Administratie en beheer							€ 31.709
	Totaal benodigd voor de doelstelling						**€ 157.255**
	Resultaat						**-€ 4.713**